

**Końcowa ocena gospodarki ubiegłego okresu Nadleśnictwa Międzychód
dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Szczecinie**

Powierzchnia Nadleśnictwa Międzychód wg stanu na dzień 01.01.2005 roku wynosiła 28 410,94 ha, natomiast na koniec minionego okresu tj. na dzień 31.12.2014 roku powierzchnia nadleśnictwa wynosi 28 404,19 ha. W latach 2005-2014 nastąpił spadek powierzchni nadleśnictwa o 6,75 ha na skutek przede wszystkim sprzedaży nieruchomości w trybie art. 38 oraz 40a Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz przekazania gruntów w trybie art. 104 Ustawy z dnia 1 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Podział gospodarczy oraz wieki rębności przyjęte w poprzednim planie urządzenia lasu sprzyjały prowadzeniu racjonalnej gospodarki w nadleśnictwie. Wykonanie zadań z zakresu pielęgnacji w wysokości podanej w referacie Pana Nadleśniczego wynikało przede wszystkim z potrzeb hodowlano-ochronnych, a także z dbałości o stan sanitarny lasu. Natomiast wykonanie użytkowania rębego wynikało ze stosowania się do ograniczeń związanych z wielkością etatu użytków głównych.

Etat w użytkowaniu rębnym miąższościowo wykonano w 93 %, natomiast etat użytkowania przedrębnego w wymiarze miąższościowym wykonano w 107 % (w tym cięcia przygodne stanowiły 7 %). Łącznie wykonano 100 % etatu użytków głównych zatwierdzonych przez Ministra Środowiska. Powierzchniowy etat użytków przedrębnych zrealizowano na poziomie 100 %, natomiast użytki rębne w wymiarze powierzchniowym wykonano w 93 %. Przyczyną braku pełnej realizacji cięć rębnych w dziesięcioleciu była konieczność cięć w użytkowaniu przedrębnym zgodnie z potrzebami sanitarnymi i hodowlanymi. Szczegółowo zagadnienia użytkowania lasu zostało omówione w analizie gospodarki przeszłej Pana Nadleśniczego. Pielęgnowanie lasu ogółem zrealizowano na poziomie 106 %. W aktualnej ocenie stopnia wypielęgnowania drzewostanów, dokonanej przez Wykonawcę prac urządzeniowych nie stwierdza się drzewostanów zaniedbanych pielęgnacyjnie.

W zakresie działań dotyczących hodowli lasu wielkość odnowień na powierzchniach otwartych na poziomie 79 % wynika z niewykonania etatu powierzchniowego cięć rębnych, przelegiwania zrębów, a także z dążenia do uzyskania odnowień naturalnych sosny. Powierzchnia upraw i młodników zgodnych ze składem pożądanym wynosi blisko 100 %. Na terenie nadleśnictwa na dzień 01.01.2015 r. nie występują uprawy i młodniki niezgodne ze składem pożądanym oraz uprawy przepadłe. Pozytywnym czynnikiem jest wysoki stopień pokrycia upraw i młodników. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych kształtują się na poziomie 33 ha. Nastąpił wzrost drzewostanów w KO z 120 ha wg stanu na 01.01.2005 r. na 1019 ha wg stanu na 01.01.2015 r.

Orientacyjną powierzchnię projektowanych poprawek i uzupełnień wykonano na poziomie 33 % planu. Przekroczenie rozmiaru zaplanowanych melioracji agrotechnicznych (315 %) jest wynikiem rzeczywistych potrzeb lasu oraz ewidencjonowania wykonania również prac obejmujących porządkowanie pozostałości pozrębowych, nie ujętych w PUL.

Głównym sprawcą szkód w uprawach i młodnikach jest jeleń, przede wszystkim ze względu na zwarty kompleks leśny terenów Nadleśnictwa Międzychód oraz duży udział drzewostanów sosnowych w fazie młodników, podatnych na spałowanie. Przyczyną wzrostu szkód w uprawach i młodnikach w latach 2012-2013 były długie i śnieżne zimy. Stany Docelowe w WŁPH na lata 2007 – 2017 kształtują się prawidłowo na poziomie: jeleń – 100%, sarna – 98%, dzik – 99%. Należy dążyć do pełnego wykonania planów pozyskania jeleni i dzików (obecnie średni wskaźnik realizacji odpowiednio 90 % i 84 %). W związku z intensywnym wzrostem liczebności populacji bobra na terenie Nadleśnictwa Międzychód, w ostatnich latach obserwuje się wzrost istotnych szkód od tego gryzonia.

Drzewostany Nadleśnictwa Międzychód znajdują się w strefie wysokiego zagrożenia ze strony szkodników owadzych. W roku 2012 w wyniku dokonanej przez ZOL w Szczecinku analizy zagrożeń i zwalczania foliofagów sosny powierzchni obszarów gradacyjnych w Nadleśnictwie Międzychód ustalono na 18410 ha. W obrębie Gorzyń istotnym problemem jest zagrożenie upraw ze strony pędraków chrabąszczowatych. Po weryfikacji w 2013 r. 1877 ha uznano za uporczywe pędraczyska. Powierzchnie te zaliczono do gospodarstwa specjalnego. Największym zagrożeniem ze strony grzybów patogenicznych jest huba korzeni, opieńkowa zgnilizna korzeni oraz osutka sosny. Największe szkody od huraganowych wiatrów miały miejsce w 2007 r., a w ich wyniku usunięto ponad 24 tys. m³ wywrotów i złomów. Działania nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu ocenia się jako skuteczne i właściwe.

Nadleśnictwo Międzychód zaliczono do pierwszej kategorii zagrożenia pożarowego. Analizując przyczyny powstałych pożarów lasu należy stwierdzić, że wszystkie one w sposób bezpośredni lub pośredni zostały wywołane przez człowieka (m.in. podpalenia i nieostrożność dorosłych). Potencjalnym zagrożeniem pożarowym jest linia kolejowa nr 364 Rzepin – Wierzbno – Międzychód oraz szyby wiertnicze i gazociągi występujące na terenie Nadleśnictwa Międzychód. Prowadzone przez nadleśnictwo działania profilaktyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej ograniczyły w sposób znaczący powierzchnię pożarów z około 24 ha w latach 1995-2004 do około 6 ha w latach 2005-2014.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie Międzychód należy stwierdzić, iż realizacja zadań wynikających z zatwierdzonego planu urządzenia lasu, przebiegała zgodnie z założeniami tego planu. Realizowano działania zmierzające do zachowania trwałości i zabezpieczenia stanu sanitarnego lasu. Przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie podniósł się z 59 lat do 65 lat, natomiast przeciętna zasobność wzrosła z 237 m³/ha do 264 m³/ha. Gospodarkę przeszłą, jak i wykonanie zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Międzychód, ogólnie oceniam jako prawidłowe. W najbliższym okresie należy zwrócić uwagę na utrzymanie wysokiego poziomu racjonalnej gospodarki (wraz z pełną realizacją użytkowania rębного) z uwzględnieniem rozwiązań oraz założeń wynikających z doskonalenia gospodarki leśnej.

Należy stwierdzić, iż zadania planowe zrealizowane w minionym dziesięcioleciu nie naruszają postanowień zawartych w ustawie o lasach.

DYREKTOR
REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH
Witold Koss